

BASME ȘI POVEȘTI ROMÂNEȘTI

Neghiniță și alte povești

ILUSTRĂȚII
DE
DIANA TIVU

corintjunior

Cuprins

Neghiniță (de Barbu Delavrancea) / 5
Jupân Rănică Vulpoiul (de Alexandru Odobescu) / 31
Povestea ceasului cu inimă (de Vladimir Colin) / 57
Copilul cel isteț (de Petre Ispirescu) / 67
Povestea cu Broasca-Țestoasă (de Mircea Sântimbreanu) / 77
Viteazul cu mâna de aur (de G. Dem. Teodorescu) / 87
Povestea pepenelui uriaș (poveste populară) / 111
Mic dicționar de personaje / 119
Despre autorii poveștilor / 121

Neghiniță

de Barbu Delavrancea

A fost odată o babă, bătrână, bătrână. Abia se zărea de bătrână ce era. Și mânele îi umblau la ciorap, iar în gândul ei se ruga la Dumnezeu s-o dăruiască cu un copil, că n-avea decât pe unchiașul ei. Și unchiașul, ba la pădure, ba la arie, ba la târg, iar baba sta singură cuc, că toată ziua i-ar fi țiu-it tăcerea în fundul urechilor dacă n-ar fi strănutat și n-ar fi tușit câteodată. Ba uneori, ca să-și mai ție de urât, tot ea vorbea și tot ea răspundea. Și râdea ea de ea, ca și cum ar fi râs ea de altcineva, înșirând ochiurile pe cârlige.

„Ei, ei, ce n-ar plăti un flăcău la bătrânețele noastre!”

„Cât, de? cât?”

„Ihi, ihi, mult de tot!”

„Adică ce, nu te-ai mulțumi și c-o fată mare?”

„Ba ce să zic, bine ar fi ș-o fată.”

„Da, dar la fată vrea zestre.”

„S-ar găsi, că eu și unchiașul avem ce ne trebuie și nu ne trebuie mult, trei coți¹ de pânză albă și câte un coșciug; iar boii moșului, iar plugul moșului, iar casa moșului și a babei, toate ar fi ale fetei.”

„Bine, mătușe, bine, da' de unde și fată? Tu nu știi că copacii uscați nu mai dau de la rădăcină?”

Și bătrâna începu să râză și să ofteze: „Hi, hi, hi, ooof, of!”

„Ei, toate se întorc, și apele se întorc de la Dumnezeu, numai tine-rețile ba. Ce nu e la timp nu mai e niciodată. M-aș mulțumi și pe un prichindel de băiat.”

„Ba te-ai mulțumi și p-o codană². Tu să-nșiri și ea să deșire, tu să cerni și ea să risipească, tu să pui de mămăligă și ea să răstoarne căldarea pe foc.”

„Dacă e p-așa, m-aș mulțumi și p-un copil cât ghemul, numai s-auz în casă «mamă», că mult e pustiu când ușa se închide peste doi bătrâni.”

1. cot—veche unitate de măsură pentru lungime.

2. codană—fetișcană.

„Da' dacă ar fi mai mic?”
„Fie și mai mic.”
Și bătrâna începu să râză.
„Ce neroadă!”
„Ba neroadă, nu glumă!”
„Dar dacă ar fi cât un
bob de mazăre?”

Și tocmai când da bătrâna capul peste cap, de râs, odată tresări, că de după ușe s-auzi un glas ascuțit și înțepat:

— Dar dacă ar fi cât o neghiniță?

Bătrâna se uită, se uită și începu să se închine.

— Bine, bine — zise același glas — văz eu că nu-ți trebuie copii.

Baba își luă inima în dinți și zise:

— Ba-mi trebuie... da, unde ești... cine ești?

— Cine sunt? Neghiniță, gândul lumii. De mic ce sunt pătrunz în urechile oamenilor și-i ascult cum gândesc. Eram în urechea ta a dreaptă, apoi am trecut în a stângă, ș-am râs de m-am prăpădit când am văzut ce-ți trece prin minte...

— Ei, aș, ce mi-a trecut? Nimic!

— Nu e adevărat—răspunse Neghiniță râzând—omul spune mai puțin decât gândește. Dacă nu-ți șopteam eu că copacul uscat nu mai dă de la rădăcină, cine știe ce-ai mai fi spus...

Baba se făcu ca para focului.

— Zău așa... nu te rușina, mamă, nu, zău... Așa e omul. Când e mic, face nebunii fiindcă e mic; când e la tinerețe, face nebunii fiindcă e tânăr, iar la bătrânețe se gândește la nebunii fiindcă nu le poate face...

Bătrâna pierdu sfiala și răbdarea și se răsti cât putu:

— Neghiniță, ci tacă-ți gura și vin să te văz!

Și pe loc s-auzi un țâșt ca de lăcustă și un bâzâit ca de albină. Bătrâna simți pe mână o picătură caldă.

— Iacătă-mă și pe mine!

Biata femeie făcu niște ochi mari cât toate zilele și se miră toată de ce văzu pe mână, că cerul de i s-ar fi dăschis nu s-ar fi minunat mai mult.

